

⇒ 1 Եթե Տղամարդիկ (նրանց էն մեծ մասամբ Քայաստանում գործի գլխին, հետեւաբար՝ կոռուպ-
ցիայի գլխին կանգնածները եղել) գայթակվում էն՝ միթե նրանց մայերը, կանայք ու դուստրը գտնե չեն կարող նրանց հետ դահել երկիր կողողացելոց։ Զգիտմ։ Չա եմ վախենում, նշանում եմ, որ դեռ Երկար մեմ ներսից դիմի փոխվեմ, որ ազահությունը նենգ գազանի դես թաճնվում է շատեր ներսում։ Որ նախ հասարակությունը տես է փոխվի, դաստիարակվի ու կրթվի, նոր երկիր դառնան։ Իսկ բացահայտումները կմնան վիրահատության գործողությունների նման բան, միայն ևսյալ դասին օգնո՞ղ՝ եթե հետաքա թերաժիա չեմ անելու ու դիետա չեմ դահելու։ Ասացե՛, մի՞թե վիրավորական չէ տեսնելու, որ երկիր թիվ մեկ դեմքին դահմանող ԱԱԾ բարձրաստիճան սղան ու դաշտունան (Վաչագան Ղազարյանը) դահմանել եւ տռագրել է նախ իր գրղանը։ Վիրավորական է այդ որակի դահման ունենալը։ Վիրավորական է էդ ուղեղով ԱԱԾ-ական ունենալը, երբ իրեն այնքան անդասելի է համարել մինչեւ երկու օր առաջ, որ օրը ցերեկով բանկից կանխիկացրել է միլիոնավոր դրամներ։ բարյականություն չուներ՝ հա, ուղեղի էլ չունե՞ր՝ հասկանալու դրան հետեւելիք իրադարձությունների հերթագայությունը։ Դրա՞մ են մեր Երկրում անվ-

մի բանի հոգին իրենց դրէլ էին ամենակարողի տեղ ու ականջալու չեին լինում մեզ՝ մաս-հոգներին, անգամ աշխատում էին բնադրա-տոյ լրագրողներին անտեսելով Վրեժ լուծել:

Ահա, «Ազգի» ընդամենը հինգ հրապա-րակումից մեջքերումներ՝ վերջին հինգ տար-վա միայն իմ հեղինակածներից. սխալ էի՞նք:

02-11-2013, «Ազգ», թիվ 189, «Նավե-ծաննադրում» հրապարակումից.

«Օդում են մնացել մենաշնորհները կամ օլիգարխիզացիան զստելու, օրենի առաջ-բոլորի հավասարությունն աղահովելու, աշխատատեղեր ստեղծելու խոստումները, անգամ սվերը նոր բյուջետային տարում չեն դաշտասկում կրատել՝ չնեղելու համար բիզնես միջավայրը: Մինչդեռ ժողովուրդը սպասում էր, որ ի վերջո բայց կարվեն ռե-սուրսների այլդան մեծ կենտրոնացումը մի խոնճք անձանց ձեռփից մի փոքր աղակենս-րոնացնելու, հովանավորյալներին միայն ուղղվող երկրի կենսատու երակների՝ ավելի լայն շերտերի ուղղորդելու առումով, բանի որ ներկա բարենքը փակել են սովորական հայի ճանապարհը մի գործ սկսելու, մի հաջ-ող միջին եկամտի աղբյուր գտնելու, ընտանիքի բարեկեցուրյունն աղահովելու համար: Շուկամերը փակող եւ այնտեղ սեփական այգու բարիքը վաճառող մարդուն դրտու մղող «Երեան- սիթիներին» զարկ տալով մի՞են սովորական հայ մարդ կապրի, եւ ո՞ւ

Իր կուսակցական ցուցակների անցումային տեղերում հայտնվելու են տարածային հզրներն ու փողատերեր (այսինքն համաճախական կարգը բովանդակությամբ վերածվելու մեջամասնական կատագի), համաճախական կարգին կողմէ շատ էլ չեն նկատում, թէ տարբեր հարցերու ինչպես են կրատավում տաղաքառու ամնի ջական իրավումները»:

Թիվ 44, 25-11-2016թ «Ինչուս բիզնես
սից ազատել խորհրդարանը».

«Ինչ իդեալիս են, չե՞ն, ուրիշները գործունեած են զբաղված՝ խոսափող են մացնում օլիգոպոլիստական գործունեած հիթը, որ հետ կամ զվարձանած կամ հարտանած, ես դադից ավելի դադար էմ եմ, ու դեռ նշանաւում եմ՝ ոնց ազատագործության մասին առաջարկությունը բիզնեսից: Խոսուն կամ նենք, ուս Հայաստանի դայմաններում հնարավոր չեն, որին էլ սահմանադրությանը անդամականացնելու գործարանական համար լինի գործարաներին խորհրդարանը գնալ: Դա միգուցե աշխարհի տաս խորհրդարանների դարագայում էլ հնարավոր չեն բայց մեծ երկրներում աճրող եղանակը չեն ու այս կարգի դատապահությունը եւ կառավարողներն են ստեղծում, եւ տաս երկրներու բանական հաշվեկշիռն այս առումուն դահլյանավոր է: Մեր ժիմի փոքր, անընդունակ սուրս երկրում մեր ողջ կյանքն է օլիգոպոլիստական դասվել, մեր կյանքի եռթյունը դարձել այնոինին, որ բոլոր ոլորտներում փողոք գործ անուն:

Հայաստանում «Պետություն-ՍՊԸ» կ զնրծել

անգործություն աղահովել, իսկի իրենց բայց էր ճիշտ չեն հաշվարկում, ել ո՞ւ մնաց... Եթե, ինչդեռ սվյալ դահաղան է ասում, գումարն իրենք չէ՝ ել ավելի վիրավորական է, նշանակում է՝ ղեկավարին է, այդ դեմքում այդդիմի ղեկավարը, ով իր անվտանգության դեմք փայլերից տեղյակ չէ, կամ տեղյակ է ու թույլատել է, բա ոնց էին, Stir Ասված, երկիր ղեկավարում, բանակցում, երկիր անվտանգության երաշխավոր հանդիսանում: Բարդականության նասին, որդես էկզոտիկ կենդանու, անհիմաս է անգամ խոսելը, զուտ բայց էր հաշվելու մարեժամահիկայով չփետեմ՝ ինչին ինչ է հաջորդում: Խոկ բրոյականության նասին չարժե, իրոք, խոսել, բացահայտումների բովանդակային դարշնակությունն այդդիմի ռոմանիկ խոսակցություն այլն չի թույլարում:

Էլ ավելի բամնելի դասկերների վրայից վարագույի աղաքա հետառօւմները վախենամ ավելի սասկացնեն բոլորիս վիրավորամբը: Ինչ է դարձվում (նոյնիսկ ինձ համար, եթե թվում էր, թե ամեն ինչ խորից գիտեմ). դեռության մեջ գոյություն է ունեցել մասնավոր դեռություն, իրական դեռության գումարներն ու ռեսուրսները հոսուեն այդ՝ «Դեռություն ՍՊԸ»-ի բաժնետերերի գրանցները՝ ձեռնումայն թղթնելով իրական դեռության ու նրա ժողովրդին: Մինչ հնարավոր էր այս ասիդամի նեխած բարեր ու ազահություն:

Այս է դաշտառը, որ տասնյակ տարիներ իշխանությունները երթի իրական քարեփումներ չեն ձեռնարկել, այլ միայն արտադիրն մի բանի ատրիբուտի աղահովմանը ու թյունինգով, ինչպես ասում են, միշտ խարս են սկզել, իրականում մեկ մասհոգություն ունենալով՝ դաշտառնել «Պետություն-ՍՈՎ»-ի և Բրյուս պատմական ժամանակակիցների ըստեր:

Ինանալ-չհայտելու հոդվածը հիմա ժամանակավերեղ է դաշնում կարծես: Տարիներով ամեն ինչի մասին ԶԼՍ-ները գրել են՝ չինանալ հնարավոր չեր: Մեկ ճշումը կարող է լինել՝ նրանց գրածը տասն անգամ դակաս ու նվազ է եղել հիմա բացահայտվողից: Որ դեկապարին էլ դատասխանավորության կամչես՝ «ատկաս» է բացվելու եւ հիմա ընդունված «Ես տեղակ չեմ եղել»-ը ասեալ անբռնինեն է: Եկան տառափական

այլևս ասընդումնիք է: Երկու ղատախան կա. ա) «Մասնակից եմ եղել», բ) «Մասնակից չեմ եղել, բայց դեմ գնալ չեմ կարող»:

Վստահ եմ ամեն լրավաճիցոց կարող է հիմա հանել իր անցյալ հրապարակումները եւ դնել կոռուպցիայի դեմ դայքարի սեղանին՝ որդես աղացնոց, կոնկրետ դեմքերով եւ վերլուծաբար: Անհետեանի խոսել են փասորին, իսկ «Պետրոպոլ ԱՊՀ»-ի նախամամա

է պետք այդ ժիմի «բաղաբակիրթ» առեւտուրը, որի դեմքում 300-դրամանոց խաղողը 600-դրամ է, 200 դրամանոց խնձորը՝ 800 դրամ։ Կամ ինչո՞ւ հասարակ այգելանն իր բերքը սիթիներին հանձնի ջրի գնով, իսկ մեկ-Երևան տարի այդքես անելուց հետո՝ վաճարի եղած-չեղածն ու հայեն՝ Ռուսաստան։ Ինչո՞ւ փակել բոլոր Երկրներում եւ բոլոր ժամանակ-ներում աղքաս նարդուն կերակրող շոկաները (Փակ շոկան, Երերունի շոկան եւ այլն) Երևանդաւական դասձառարանություններով, եւ Տեղը մեծ ու անխիլդ սուսպերնակես-ներ կառուցել, որտեղ, հազար անգամ աչ- բով եմ տեսել, խանութքների անվանգության աշխատակիցերը հիմ շորերով նարդ-կանց կարող են ներ չքողնել, բանի որ հա- վանաբար Ենթադրում են, որ այդ դասի նար- դը գրանցում անգամ այդ տեսակ խանու- թից հաց գնելու փող չի ունենա»։

Դրանից մեկ տարի անց՝ 16-05-2014-ին
լույս տեսած «Ազգի» թիվ 12 համարում,
«Եթև Աստված Վերահսկիչներ ուղարկեց
Հայաստան» հրադարակման մեջ աս-
կած է.

«Բայց այս նույն տարիներին, երբ գոյացած նաև մեր օլիգարխները, գոյացավ նաև մեր երկրի 4 միջիարդ դոլարից ավելի (ոչ դաշտնական հաշվարկներով՝ այս պատճենի) դաշտը, ու հենց այն տարիներին, երբ Հայաստանը վարկերով էր բոլոր լցոնում: Եթե մի հնարկ Աստված իր անաշառ վերահսկիչներին ուղարկի Հայաստան, նրանք ոչ թե ընթառվի, այլ հավասարաշատի լուսումնասիրելով կգտնեն, որ ամեն վարկի վրա ձեռք են տափարել մեր կառավարիչներին ու մեծահարուսներին մոտ կանգնած շրջանակները՝ չլուծելով Վարկի նղատակաղիր խնդիրները, բայց կլորացնելով դեռության դարժու: Այդ վերասկիշները կգտնեն, որ օլիգարխների միջոցները գոյանում են դեռության օդանցքները մյուս ճարդկանց հանար փակելով, բվուայով մենանորիված թիզնես ու լորտով, լայն հասարակությանն անընդհատ խարելու բոլոր հնարավոր ձեւերն օգտագործելով, համեմայնենք՝ մեր երկու տասնյակի չափ ամենամեծօ օլիգարխների անցյալը մի թերեւ բննելուց հենց այդ եղրակացությանը կարելի է համգել: Բայց կա բարեր նետելու և հավաելու ժամանակը»:

Թիվ 35, 25-09-2015, «Ազգ».-«Ղարգելի հեռուստաղյուղի վերածված բաղադրական դասը».

«Մինչ հայոց բաղաբական դասը շարունակում է ծովորեն բննարկել սահմանադրական բարեփոխումների նախագիծը ունո՞ւ անհարմարություններ է նկատում այնտեղ, ասեմ այսպիսի, որ վարկանշ-ըստին վկարությունը ներկայական է»:

Սիզուց ՀՀԿ-ում մի օր մտուելու են, թողարկում անեն, որ օյփարխներ չտանեն խորհրդականին: Չէ, իսկապես, իսկի հիեալիս են: Զարմանվ բան, ՀՀԿ-ականներին որոշ է գալիս, որ խորհրդարանում մի բանի տարածում են ու ձայն չեն հանում, կամ եթե ձայն են հանում՝ մի լավ խայտառակ են առում հարազա կուսակցությանն այսպես, որ հետո մի բանի հոգի էլ մետք է մեծ ջանմունք այդ խայտառակության բարը գրհորի համեմ: Կամ դուք է գալիս, որ սեփական բոյով մեկ կամ քիջնեսի չափերով մեկ օրենքներ են ձեւում- սեփական բուտան ջրում, իսկ երկիր ու ժողովրդի բուտան չըրված է մնում»:

Թիվ 23, 16-06-2017, «Մանր ժամանակներ».

Այս, եւ սրանից ավելի քունդ զգուշացնումներ են արել մեկուկես տասնամյակ տողերին հեղինակը, մեր լրատվածիցոց մյուս հեղինակները, աս ԶԼՄ ներ: Ի դա տասխան՝ խուզումանի վերաբերնում կա արհանարհան են պատճեն:

Այս բոլորից հետո եղավ այն, ինչ եղաւ բացահայտում բացահայտման հետեւից Շնայր գենի է հանձնում, կալանավորությունը գեներալ Մանվելին ու իր կնոջը, Սերգեյ Սարգսյանի անմիջական շրջապահի Վաչագան Ղազարյանին՝ միլիոնները ձեռքին, Սահիկ Սարգսյանին են բերճան եւ թարկում, Տարն Սարգսյանի ու նրա շրջապահի անծայրածիր ու անհասկանացի ծագումնաբանության ունեցվածքը ներկայացնում աղքաս ժողովրդին՝ նրա հրա

Ժարականի սղասումը սնելով...
Ինչ էլ տեղի ունենա մոռհի օրերին՝ մեղադրել միայն ու միայն ձեզ, հարգելի նախակի կիններ: Սա դաս՝ նստում նոր «Պետություն ՍՊԸ» ստեղծելու ցանկություն փայփայող ներին:

ԳԴՅ արտօնութեան
խարար ճիշ է՝
Աղրբեջանին
զինաքափելը
մեր գոյության
խնդիրն է

**Պատերազմական վիճա-
կը 1** կը դաշտուածես Երեք չի
ավարտվել, մարտե-
բոնկվուա են կրկին ու կրկին, գոռա է
հողվածագիրը: Բունդեսթագի Զախա-
խմբակցության դատամանակու Սե-
վիմ Դարդելենը «Ծեռնի» միջոցով
դաշնային կառավարության ուժադ-
րությանն է հանձնել խնդիրը՝ դա-
հանջելով հսակեցնել ու վստահեց-
նել, թե «Ռայնմեթապը» չի խոչնորդի
սպառազիմությունների արտահան-
ման վերահսկողությանը, ինչուես
նաև ԵԱՀԿ էմբարգոն Աղրեջանի
հանդեմ չի վերանա: Սպառազիմու-
թյունների արտահանումն Աղրեջան
արտօնվում է միայն «քացանիկ դեղ-
թերում», «Ծեռնի» հարցին ի դատաս-
խան հսակեցրել է ԳԴՀ սնտեսության
նախարարության մամոն խոսնակը:
«Ռայնմեթապը» ը հանդեսի հարցերն
ամրապնական է պար:

անդամասախան է թողել:

«Ծրեն» հանդեսն իհարկե չի գրում, որ այդ դայմանագիրը վերջինը եղավ Զամայրվի կյանքում, աղբեցանցի 68- ամյա բաղաբական գործիչը հունիսի 23- ին կնեց մահկանացուն: Դյուրահավաքա չենի, թե մեր հարեւան երկրի առաջնորդները վականիսազգացում կունենան ու սահից հետ կանգ կառնեն կամիսելով նաև իրենց երիտասարդների մահը: Բաղաբական շահն իհարկե արհամարհում է մահը, բայց այս՝ ձանադարի ելած համագործակցության արյունու աղագան դատկերացնելու անգամ մեզ հունում է, թե բոլոր հնարավոր եղանակներով դիմի խոչընդոտել դրա իրականացմանը: Աղբեցան էլ գիտե, որ 2016- ի ապրիլյան դատերազմից հետ ձեւակերպված «80- ականների գենու» անուուն չենի դատասխանելու, բայց իր ժողովրդին կամ ավելի ծիծ ընտրողներին վսահեցնում է, թե միջոցներ չի խնայում երկրի ամրապնդման համար՝ մոռանալով սակայն, թե իր ժողովրդի՝ միջազգային լրատվամիջոցներին հետեւող հասվածը գոնե լավ տեղեկացված է, թե Դայաստանը նոր միւս արդիական գինատեսակ ունի՝ ժողովրդապարությունը:

«Աչխարհում առօնային գենիքի մեծ կուտակում կա: Համաշխարհային հանրությունից ավելի մեծ ջաներ են դահանջվում սպառազինման վերահսկողության, գինարթակման համար», ինչիսից 27-ի բերլինյան իր Ելուրում ասել է ԳԴՐ արժգործնախարար **Սահակ**, առաջարկելով համաշխարհային հանրային օրակարգի առաջնահերթություն դարձնել Վերնիշյալ հարցերը: «Սպառազինությունների ոչնչացման հարցը գոյատևման խնդիր է», իրաւայի ձեռակերպել է ԳԴՐ արժգործնախարարը, որ գերատեսչության կայտքում վերնագիր է դարձել նաև: Գոյատևման ու վերաբերյալ դատարկության կրողներին՝ հայերիս Գերմանիայի արզգործնախարարին ուղղված համերաշության, միւնքուն ժամանակ դահանջի մասին, իրավանք կիաղորդի ՀՀ արժգործնախարար Զոհրամ Մնացականյանը, որ ինչիսից 28, 29-ին

5 424

ՀՈՎԻԿ ԱՅՅԱՆ

Մարգարյանը կրում է 2 միջին ԱՍՍ դղյակ արժողության եւ կոկորդիլով կաշվից ու ոսկետաս սլաքներով ցվեցարական Զենիթ բրենդային ժամացույց, աղա դարձ է դաշնում, որ բաղադրյալները Մարգարյանը դեմք է ծնված լիներ 1808-ին, որմեսզի մասն աշխատավարձով կարողանաւ ունենար այն ամենն, ինչո՞ւ հիմա ունի: Ի դաշկվ բաղադրյալներ ասեմ, որ Մարգարյանն իր ունեցվածի զգայի ճասր օրենքով սահմանված կարգով հայտարարութել է, բայց եթե Երեւանի բաղադրյալների եռահարկ դրյակն ու հարակից Երկիրականի հյուրատունը (օրինակ սրան), նախևին իշխանության մոտ որեւէ տեսակի հարցեր չեն առաջացրել, առա «նոր Հայաստանում» Մարգարյանի ճասին այս տեղեկություններն արդեն ԱԱԾ-ում են:

Ուրեմն հենց այս իրադարձությունների ֆոնին Տարն Մարգարյանը առողջական խնդիրներ ունեցավ ու ներկա չգտնվեց ավագանու նիստին՝ այն վարելու իրավունքը վստահելով Կամո Արեյանին: Սակայն, հարկ է ներկայի, որ առողջական խնդիրները չխոչընդունեցին բաղադրյալներին, որմեսզի առ ավագանու նիստի հաջորդ օրը՝ չորեցարթի, հանդիդի Սանկտ Պետերբուրգի փոխնախանգաղականին, որը

ղարզվում է Եթեանում է, բանի
որ մեր նայաբաղանքում հիւմիսի
26-28-ը «Սանկտ Պետրուրոգի
օրեր էմ»: Ուշագրավ է, որ այդ
հանդիպումից նոյնիսկ բաղա-
բաղետարանի կայում որեւէ լու-
սանկար չկա, այսինքն միայն
գրակոր տեսան է վկայում, որ
Տարն Մարգարյանն ու Սանկտ
Պետրուրոգի փոխնահանգա-
ղետ Աննա Միջանինան հան-
դիպել են: Զի բացառվում, որ
բաղաբաղետարանի լուսանկա-
րիչը հասուկ իրահանգ է սատել
չլուսանկարել բաղաբաղետին,
որպեսզի նրան շատ սիրող Եթ-
եանցիները հանկարծ իրենց սի-
րելի բաղաբաղետին հիվանդ վի-



Ճակում չեն նեն: Ասեմ Օաեր, ո
Տարոն Մարգարյան-ԱՅՆ Մի
յամինա հանդիդանը հաջող
դել է Եթևան-Սանկ Պետե
բուրգ կլոր սեղանը, որին Տարոն
Մարգարյանը չի ճասնակցել
արդարության համար ասեմ, ո
Աննա Միջյանինա եւ:

Այս նույն ընթացքում լրտեսարածվեցին, որ Մարգարյան հրաժարական է սկզբ: Ավելի կոնկրետ՝ ավագանու «ԵՐ» խմբ բակցության անդամ **Դավիթ Խաժակյանը** հայտնեց, որ իրեն հսկակ տեղեկություն ունեն Մարգարյանի հրաժարականի մասին: Սակայն բաղադրյալներաւագանի տեղեկատվության եւ հասա-

րականության հետ կաղերի վաշության դես Արքու Գեւորգյանը հայտարարեց, որ բաղաբետը հրաժարական չի ներկայացրել, ավելին՝ հանդիմել է Սանկտ Պետերբուրգի փոխնահանգամետի հետ, իսկ այդ հանդիմումից, ինչուս արդեն ասացի, որտես լուսանկար չկա, սա այն դարձագայում, որ Տարոն Մարզայանը սիրում է լուսանկարվել իր հյուրերի հետ, օրինակ՝ սկանդալային բալետինա Անաստասիա Վոյնչկովյանի հետ:

Ի դեմ, արվեստի մասին: Ինչ-
պես հայսնի է, Տարն Սարգս-
յանը ոչ միայն 7 թիվն է սիրում՝
հայկաբես իրեն դասկանող
անթիվ-անհամար մեթենաների
վրա՝ որպես դեմքամարանիշ, եւ
Երեւան ու Երևանցիներին, ոչ
միայն ընթացական ժամա-
ցույցներ է սիրում ու առանձնա-
հատուկ թուլություն ունի կոկոր-
դիլոսի կասպի հանդեղ, այլեւ
խենթանում է ջազի հանճար: Սա-
կայն վերջին օրերին Երեւանյան
որեւէ սրճարանում Երեկոյան ժա-
մանին խաղաքաբետին ոչ ո՞չ տե-
սել՝ ջազ լսելիս: Խոկ սա արդեմ
հաստա աղացուցում է, որ Տարն
Սարգսյանը խնդիրներ ունի
եւ ոչ միայն առողջական, եթե ի-
հարկե նա այս ողջ ընթացքում
չէր ծննդանուած, թե իսկապես սի-
րում է ջազը... կամ Երեւանը:

ԶարմացԱԾ, վախեցած եւ երջանկացԱԾ

Նով չգիտեմ, բայց ես այդպես էլ չհասկացա, թե ինչ է նօանակում Հայաստանում աղօրինի հարսացած: Ձե՛ք, սարերակներ ունեմ, օրինակ այն, որ Հայաստանում աղօրինի հարսացած է հաճարվում այն անձը, որը տարհներ շարունակ բացի աշխատավարձից ունեցել է նաեւ այլ կողմնակի՝ օրենով արգելված եկանուտի աղօրյուներ, դաշտոնական կամ կիսապատճենական դիրք չարաշահելով կողղուժել է մետուքունը, առանձին մարդկանց, իրականացրել է ֆինանսական, հարկային տարբեր նենոց գործարներ եւ օրերից մի օր, ինչու ասեմ Սերժ Սարգսյանի թիկնազորի նախկին դեռ Վաշգան Ղազարյանը, հանկարծ հայտնաբերել է, որ ձեռի դայուակում 120 հազար դրամ ունի, 436 հազար դրամ, ու մի տանի նիխարդ դրամ էլ բանկում՝ կնոջ անունով: Եթե հենց նան մարդիկ են կոչվում աղօրինի հարսացած, աղա թույլ սկի հարցունել, թե վերջին տարիներին Հայաստանում արդյոք հնարավոր եղի՞լ է ոչ աղօրինի հարսանալը: Դե այսինքն, Լենոն Str-Պետրոսյանի, Ուրեմ Քոչարիանի, Սերժ Սարգսյանի հետանութեան:

5. ШФЗШ

ՖՈԼՏՐԻ ԽԱՂԱԼՈՒ ԻՆԵՐԸ

Իրավիճակ է փոխվել: Նկատի չունեմ Յայսանում, որտեղ Ծայս անունով հայտնի Առաքել Մովսիսյանը ինքնակամ ԱԱԾ-ին հանձնում իր հանար անջափ նվիրակամ «Ծայսեր» ինքնածիզը, որը հիշատակ էր դա հում արցախյան դատերազմից, այլ նկատի ունեմ համաշխարհային ֆուրբուլում: Աշխարհի գործող չենդիին Գերմանիան իր դատությամեջ առաջին անգամ չհադրահարեց խմբային փուլի արգելվ, ավելին՝ գերմանացիները մրցացելով Սեբակյահ, Հվետիայի եւ Յարավայի Կոռտեայի դեմ, վերջին ժեղս գրավեցին խմբում կարողանալով հաղթել միայն վեղներին եւ դարսվելով մեխիկացիներին ու հարավկորեացիներին: Ու չնայած սա գերմանացիների դարագույն աննախադեռ նահանջ է, բայց դարգվիամ է, որ 1998-ից սկսած աշխարհի բոլոր գործող չենդիիները հաջորդ առաջնորդությանը չեն հադրահարել խմբային փուլությաց չնահնենք ֆուրբուլ բարակականությամբ: Ֆի՛՛ Ա առանց այլ է դա անում է:

զիսարկելեր ենք կրում, այս «Նոր Հայաստանում» Երեւանի Լենինգրադյան փողոցում այլևս մարմնավաճառ կանայք չեն կանգնում, բանի որ այնտեղ կանգնում են հերթաղյա ոստիկանները։ Այս, մենք Երեւանի փողոցում հանդիպում ենք բայլող նախագահին, ում հետ կարող ենք եւ դադարակա ուժել, եւ սելֆի անել եւ այս, մենք ականատեսն ենք լինում, թե ինչո՞ւն է նախակին նախագահի թիկանազորի դեքը ձեռի դայուսակից դատարկում կուտակած 120 հազար դրամն ու միլիոնավոր դրամները, այդքանը զուտ այս դատառով, որ ձեռի դայուսակում շատ չէր տեղափոխ։ Այս մեր ԱԱԾ-ն դատասվում է թեժ գիծ բացել՝ 1-91, որով բաղաբացիները կարող են զանգահարել ու տեղեկություն հայսենել հանցագործության մասին, դայմանով, սակայն, որ այս վերաբերի ազգային անվտանգությանը, ոչ թե օրինակ հարեւան Ենոքի նենազ Ակրումներին։

Այս...այս...այս...: Բայց մենք շարունակում ենք մնալ ԵՍՍՄ-ում եւ ՀԱՊԿ-ում, մենք շարունակում ենք դանդաղ մերձենալ Եվրոպայի հետ, մենք շարունակում ենք խոսել Զինասանի ու արաբական աշխարհի, Զեխիայի եւ Ըվեդիայի, Իրանի եւ Կրասանի,...հետ գործակցության չօգտագործված ներուժի մասին, սակայն՝ միայն խոսել: Մենք շարունակում ենք կուտակյային կենսաբուհակային համակարգը՝ արդեն նաեւ դարսադրելով, մենք շարունակում ենք խոսել ԼՂ հարցում փոխզիջումներից եւ մեզ վրա շարունակում են կրակել՝ արդեն նաեւ շարունակական կուտակումներով առաջնագծում: Մեր հարազաները շարունակում են ապրել Դայաստանից դուրս՝ չնայած ցնծում են Զայաստանի Վարչադեմիոն իրենց մոտ տեսնելով, մենք շարունակում ենք «Արի տուն» ծրագիրը, «Ես եմ», «Պատշիվ ունեմ», «Դիմակետը», «1000 դրամները», բանակի արդիականցումը, աղետի գոտում վագոնաբանակներին բնակարաններով աղափառվելու հավերժի չափ դանդաղ ձգվող գործընթացը: Մենք շարունակում ենք հուսալ, որ վաղն ավելի լավ ենք ֆուլքու խաղալու եւ գուցե հայտնվենք աշխարհի հաջորդ առաջնությունում՝ Զարարում, որի հետ նոյնամես գործակցության չօգտագործված ներուժ ունենք եւ Մերժ Սարգսյանի ornf, Եւ հիմա:

Սենք շարունակում ենք հիսալ, որ վաղն ա-
վելի լավ ենք արդելու: Այս առօնով մենք շա-
հիսալի ժողովուրդ ենք եւ արդեն հիսալի իշ-
խանություն ունենք, որը ամեն մարզում 3 փոխ-
մարզունք է դահում, չնայած՝ հատկապես մար-
զերում աղբատության մեջ մակարդակին:

ՆԱԽՐ ՅԱՆ

Հայաստանում (*) հաղափական ալեկոնումներն ափեափի են խփվում, Արցախում ուշիուուվ հետեւում են այդ ալեկոնումներին ու աչները զցում արցախադրեցանական սահմանին: Այսեր կուտակումները սովորական երեսուց են դրածել, բայց եւ մատահոքիչ են: Հայաստանյան հեղափոխության ազդակներն Արցախ էլ հասան, բայց ինչուս արցախցիներն են մեկնարանում՝ խելք գլխին առաջնորդ չկար, որ դժգոհության ալիքը ճիշտ ճանապարհով ուղղողեր ու հաջողության հասներ: Բայց հայաստանյան իշխանափոխությունն Արցախի իշխանություններին զարացրել է: «Առաջ որ մի տեղեկան էր դեմք լինում, ու կոլադ-սուրճով էինք վերցնում, մարդ էին մեզ զցում, իինա առանց դրա էլ են փաստարությալիս: Վերելից էին նայում հա-

ներից, սիդեցին ինձ այլեւս աչ չփակել: Ներտունս հոգեկան նոյն ճնշումն ու սպանում էր ինչ աղրիյան դաշտարազի ժամանակ: Թուրք ենիշերիների, մոնղոլ-թաքարների աներեւակայելի կոտանների մասին լսել ենք, բայց դաշտամաս ենք լսել նրանց ոչնչով չփիղող գեմերախի ու նրա մարդկանց մասին գեհենական դամությունները: Արցախում այդ դաշտամությունները 25 տարվա թարմություն ունեն. չեն մոռացվել ոչ ոքագործների, ոչ էլ զրեթե անունները: Զեն մոռացվել մարդու մսով սանդող միաչափի շուն ու խոզերը, չեն մոռացվել կավառու ցանկությունների զոհ

Այն էլ ասեմ, որ Արցախում հիսարակ ժողովուրդը Նիկոլ Փաշինյանի անունն այնպիսի ակնածանուկ է տախս, կարծես փրկչի կամ հերոսի մասին խոսելիս լինի: ԱԱԾ-ի գործողություններին, Նիկոլ Փաշինյանի լայլերին, ԱԾ-ի ու կառավարության նիստերին Արցախում հետևում են այնքան ջանապարհար, որ ֆեյսբուքան հրադարակումներն ու Նիկոլի խոսերը ծայրից ծայր

դարձած դեռասի աղջկների անունները, չի մոռացվել թալանվ բեռնված բեռնատարների շարայիւնը՝ դեռի Հայաստան: Զարմանալին այն չէ, որ այսքան բան շատերը գիտեն, զարմանալին այն է, թե այսքան բան իմանալով՝ ինչողեւս են 25 տարի ամրել, ինչողեւս են իրենց ինացած ու ծանաչած հակահերոսի մասին հերոսական դասնություններ լսել ու լուս լրել:

Անգիր արած՝ սկսում են թեժ բնարկել ու բանավիճել: Մանվել Գրիգորյանի տանը հայտնարեված զինվորի բաժին բայանի բացահայտումներն արցախցիկ էին զայրացրել էին, բայց չին զարմացրել: Հաճացանցը լցված է ու շարունակում է լցվել գեներալի զանցանցների ու անօրինականությունների մասին դատնություններով, նրա ունեցվածին նկարագրություններով. այդ հրադարակումների սկզբնարյունները մեծ մասամբ հայտնայան են: Եթե Մանվել Գրիգորյանի մասին սկսեն դատնել արցախցիները, սատանան կրի: Կսահմուկե, չեմ հավատա, որ այդ արարքները մարդածին են, որ մարդկային միտքն ու հոգին ընդունակ են ննան ոդիրների: Ակրօտ կարծում էի՝ զինվորի բաժին գողոնի բացահայտումների ազդեցության տակ դատնությունների գոյները խտացվում են: Երանի՞ այսուհետև իմեւ. Երա-

սա: Մարդ այլրու լլամ, մա-
նի՞ ականատեսներն այդ դաս-
նությունների գոնեն մի ճապար հո-
րինած լինեին: Ինչ կարելի է
զգալ, եթե նույն ահազարհուր
դեմքը դատմում էն ասրբեր ճար-
դիկ՝ նույն ձեւով, նույն դատկեր-
ներով, նույն նկարագրություննե-
րով, գրիծողությունների նույն ըն-
թացքով ու նույն սարսափազդու
վերջաբանով: Տաճաշնի, նվաս-
ացումներ, ֆիզիկական ու հո-
գեկան կտանեմեր, բռնություն,
կալանք, թալան սեփական ժո-
ղովրդի, հայրենակիցների, ազա-
տամարշկմների, թժօվ-բուժովյու-
րերի, գյուղացիների, բաղաբար-
նակների, ծերերի, երիտասարդնե-
րի, բոլոր նրանց նկատմանը, ով-
եր համբգմել են նրա դրու զայ-
կամ ուղղակի նրա աչին երեւալ:
Մանվելյան բացահայտումների
ամբարիմանոց ազատագրած:

Արցախը հասարակությունը
հայացքը Հայաստանին հաջած
է ապրում: Ինչ տրամադրություն-
ներ են այստեղ, ինչ անցուդարձ
է. Արցախում որսում են Հայա-
ստանի օդում կախված բոլոր
ըունիները: Արցախը Հայաստա-
նի հույսի վրա շաս է հենվում:
Մինչեւ իշխանափոխությունը
Արցախն անհանգիս մտեր հա-
ճախ էր ունենում ին Հայա-
ստանում թեկուզ բարուն, ոչ
բարձրածայն չեն մտածում հո-
դեր վերադարձնելու մասին:
Չիմա՝ իշխանափոխությունից
հետո, արցախցիկները Հայա-
ստանի մասին նախ բաներ չեն
մտածում, բայց անհանգիս
են. Հայաստանում իրավիճակ
է փոխվել ու հայտնի չեն դրա-
նից բխող թօնանու մտադրու-

թիւնաստը. Բայց որուա աւազու
խան երբեմ արցախցիներ հա-
մոզված են՝ ինչ էլ լինի, իրեն-
մենակ չեն, Դայասանի ձեռք-
միհօս իրենց է մեկնված:

Մեկ-Երկու տարի առաջ Արցախում հայտնվել է պատմական հայության մասին գործընթաց՝ ուղարկված աշխատավորությունը: Թարմությունը կազմում է մասնաւոր պատմական հայության մասին գործընթացը: Այս գործընթացը կազմում է պատմական հայության մասին գործընթացը:

Պայման է Ծուչի ամառախայտի թյունը, ուրիշ է Ծուչի հմայքը Աղբեջանցիների բանդված ընկածի ավերակները, դարսկական զգկիթները հաճակեցնության լուրջը դայմանապորվածության օրենքով աղորում են հայկական նույնականությունը և անհաջողությունը առ աւերակառուցված շինությունների կողմին։ Դայկական ներկայացնելու կողմին՝ ճահճեդական անցյալը խաղահրապարակներով, որոնց մասնակաղաքարեզնով, այգիներով, Ծուչի բարութանով հագուստագույն գած բաղադրում այսուայնելու դիմումի, մոլախուի, իսիս թիեզե ծածկույթով ոճավորված ավագանության առաջականության տեղացիներին տեղացիները վաղությամբ ուժադրություն չեն ել դաշտում։ Սակայն եզրունությունը, հաւաքանակ գրուսացչիների համար փոխա

Վարպետ: Ծույզի հետևող աղբուսի հետևից ուրիշ տեղեր են գնում-աղբում: Մի թիզ ջամ, մի թիզ սեր, ունեցածը գնահատելու, արժենութելու մի փոքր ցանկություն, եւ Ծույզի կյանքը կեռակրավիչ: Այդքան գործքիկ ու հեֆիաթային, այդքան մեծ էներգետիկա ու հճայի ունեցող բաղադրանքամբ անդեմունքան հեփիաթներում չկան: Օսարազգիները կերազեն փախչել աշխարհի աղբնուկից եւ ծվարել լեռների մեջ հյուսված անձեռակերտ դրախտում: Բայց Ծույզի արժեքը գնահատելու համար նախ որեք է Ծույզի արժեքը հասկանալ, դեռական բաղադրականություն դրսեւուել: Զանի հիշում եմ, ասեմ, որ Ծույզի էլ են Սիկոլի արեւով եղանակը ու սպասում են նրան:

Արցախյան էսփիզուել



սախիսներն ուղեւոր են փնտում, վերավաճառողները միշտ բանջարադենք շարունակում են Արարայան դաշտից թերեւ, որու հետև Արցախից թերթառու հողերու շարունակում են չնչակվել, գործիք-Սեղրիի հետ աղբանագրվում այդ դեպքու էլ չի արձանագրվում: Տղամարդկանց մի մասն աշխատում է Արցախի ՊԲ-ում կամ ոսիհկանությունում, մյուս մասը Հայաստան, Ուլսաստան է զնում՝ առաջնա աշխատանիք, սղան սարկան ոլորտում աշխատանք դեր ինչ են, ստիպանակերտություններն աճառվա սեղողնին իրեն և աներն օրավարձով տախու են եւ վորներին: Տեսնելու, օջելու, ճանաչելու ինչ բան կա Ստիփանակերտում: Մեկ օրն էլ բավական է Բայց Արցախը տեսնելու, ճանաչելու համար դեմք է դրու գույք Ստիփանակերտից: Ընդամենը մի բանի կիլոներ Վերեւի բոլոր վիճակներից առաջ է, անգամ ու իր կիման եւ ուրիշ մարդիկ:

Ծուշի: Ամառը Ծուշիում կար է ու զով, ձմեռը՝ երկար ու խիստ

Ված անցյալի ու աղրող ներկա համադրությունը աննկարագրեա հակադրություն է ստեղծում: Շու շին չի կարող ձերքազսվել և անցյալից ու չժեթե՞ է ձերքազսվի: Այդ անցյալը Շուշիի դա նությունն է, որից փախչել չա ժե. այդ անցյալն ամրագրում մեր հաղթանակն ու Վերահաստում բաղադրի իսկական ժրի իրավուները:

Սովետական տարիներին առաջ Շուշին 10-15 հազար զբաց սաշրջիկ է ունեցել: Ունեցել հայ գրեարան, Երածական գործիքների ֆարիկա, հանգստական սյան սներ, եռուն, աշխույժ բանակ:

*) Հայաստան անունն այս հոդվածում դայմանական է գրութեավում, Հայաստանի Հանրապետություն դաշտունական անվան փոխարեն: Անոււց, Արցախը նույնագույն է:

Միջոցառում նվիրված Երեւանի 2800-ամյակին

«Նորամուծության եւ ձեռներեցության ազգային կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի խորհրդակցությունները դաշինում են ունեցավ միջոցառում նվիրված երեամի 2800 ամակին: Միջոցառման նորասկն էր կարեւորել հազարամյակների դատմություն ունեցող մայրաբաղադի անցյալի ու ներկայի, ճարտարապետության, մշակույթի, էներգետիկայի եւ քաղաքի մասին դատմող նոր գրեթե հրատարակումը եւ գիտաժեսմիկական գրադարանի հիմնադրամաշատ համալրումը:

թյուն եւ դատախանեց հարցեին:

Ելույթ ունեցավ Երեւան բաղադրի դատմության քանզարանի մօօրեն, դատմական գիտությունների թեկնածու **Արմեն Սարգսյանը**: Նա եւ իր աշխատակիցները ներկայացրեցին «Երեւանի սարեգությունը»: «Երեւանի նախագործ ընտանիքները հայ ժողովավեսում» գրեթը, ինչողև նաեւ գիտական ուղղովաճների չորս ժողովածուներու մասին պատճենագիրը կատարված է Ա.Սարգսյանը առաջամանայի ձեւով ներկայացրեց կատարված ասխատամբները եւ այն ծրագրերը, որոնի նախատեսվում են իրականացնել առաջիկա ժամանակահատվածում՝ նվիրված Երեւան բաղադրի:

Ալեքսանդր Թամանյանի անվան ճարտարապետության ազգային թանգարան-հնասիտուիշ փոխնօրեն, արվեստաբան Անի Դայկագում Գրիգորյանը հանդես եկավ Ա.Թամանյանի 140-ամյակին նվիրված գեկուցումով։ Նա ներկայացրեց նաև իր հեղինակած «Երեւանի մեմորիալ հուշարձանները» եւ «Հուշարձանը արվեստը Երեւանում» գրեն։

Եներգետիկայի բնագավառի անվանի գիտամական համակական էներգետիկական ակադեմիայի նախագահ, Տեխնիկական գիտությունների թեմածու Աստիքան Պատրիկյանի գեկուցումը նվիրված էր Երեւանի էներգետիկայի դասմական անցյալին և զարգացման հեռանկարներին։ Նշվեց էներգետիկայի անցած դժվարին ուղին և տրվեց զարգացման հմարավոր ասրբեակներ՝ ժեմերի և ժիմությունների հնարավոր օւռուցում, էներգախ-

ՊՈԱԿ-ի ՏՆօԵՑ ԳԵԼԵՐԳ Վարդանյանի կողմից
հանդիսավոր Պայմաններում վերը ՆԵՎՃ ԾԱ-
ՆԱԿԱԽԱՄՆԵՐԻ համաձայնագրութեան մասին:

Միջոցամբ հաճախակի սուրպավագությունը էլեկտրական գործում էր նաեւ գիտական հաջողական գրադարանում առկա Երեւանին Վերաբերոյ գրականության ցուցահանդես։ Ներկաները հնարավորություն ունեցան ծանոթանաւու տրամադրվող ժամանակակից գրադարանային-տեղենաբանական ծարքաւություններին։

ՍԵԽԱՆ ՊԱՊԻԿՅԱՆ

ԳԵՂԱՄ ՔՅՈՒՐՈՒՄՅԱՆ

Երկիր, որտեղ աղբառություն չի լինի, հանրությունը կապրի այն հաղթահարած կենսաբանական, սոցիալական ու հոգեւոր-ճշակութային բարվող դայմաններում: Մասն մեր այսօրվա ամոքայի վիճակի ցույն դրսեւումներն են, երբ հայաստանցիների բացարձակ մեծամասնությունը զրկված է համեստ սմնդակարգից, կրթությանն ու առողջությանը հետևելուց, հանգիստը կազմակերպելուց: Դայսնվել ենք մի իրողությունում, երբ խնդիր է դարձ ու հասարակ նախաձաօքը, բժշկին այցելությունը, ֆութբոլի ազգային հավաքականի տնային խաղերը մարզադաշտում դիտելը: Բայց չէ որ սրանցից բացի օրն ու առօյան բովանդակայից անցկացնելու մարդկայնորեն ընդունված ժամանակակից այլ ցանկություններ կամ՝ ըստանեկան ձաւերությ սրացանում, այց գեղեցկության սրահ, ժամանց լողավազանում ու թենիսի կորտում, ակտիվ հանգանի այլ հետաքրքրություններ: Ասա այն Դայսաստանի մոտավոր դասկերը, որը ցանկանում է ունենալ մերօյա հայաստանցին, մեծ թե փոքր, գյուղաբնակ թե խաղաֆարբնակ:

Ի՞նչ Հայաստան է զանկանում հայաստանցին

Կարծես ուզածը մեծ քան ու անհասանելի խնդիր չէ, բայց հեռուստահաղորդումներից լինի, թե արտերկրում գտնվող ընտանիքի անդամների հետ ամենօրյա «սկայպ»-ով կապվելու արդյունքում համոզվել է, որ ցանկացածն ամենուր հաղթահարել են, իրականություն դարձել դարձ ու հասարակ աշխատանքով, առանց որևէ գերլարման: Ի՞նչ ենք առաջնահերթ մտքերում, երբ ասենք մեր քարի նախաճաշը շարժող երկիր Հոլանդիան ենք հիշում՝ դամիր, կարտֆիլ, ծաղիկ, մեկ-մեկ էլ ֆուլքրոլ: Նշվածներն իհարկե ունենք, միայն թե ոչ այն բանակի ու որակի, առավել եւս գրավիչ ու դիմամիկ: Եթե նրանց լիարժեք դահված կովն օրը 35-40 լիս կաթ է տալիս, խոզը 1,5 կգ բաւարար աղափում, կարտֆիլի բառակուսի մետքի բերքը 10-12 կգ-ի է հասնում, ծաղիկը աչք ուղղող ու դիմացկուն է առավել քան, իսկ ֆուլքրոլ արագ ու դիմատան, դրամի ինչո՞ւ իմբներս էլ իրականացնել չեն կարողանում: Կարծես կարող ենք, եթե գործին փոքր-ինչ սրացավորեն նույնանում, աշխատանքն ու աշխատելը կարեւուեն: Ոչ թե երկիր փոքր հոչակելով ու ազգը սակավաթիվ հայ-

Քը Վայելող հոլանդացիները, ով եւ ինչ խոչընդոտում մեզ ունենալ մեր Երազակի Երկիր Հայաստանը, հնչում է ինքնարքարար: Թերեւա այս դարագայում հանդացի որեւէ լրագրող էլ իր Երկիրը կպատճենական հանդացի անվանի, ինչ-որ օնակ էլ մեզնից դատմի:

Վասահեցնում եմ, որ վերջին 10-ամյակի 4-5 տարիները ընտանելիքան հաճախ մանմների բերումով Ավստրիայում առ կացնելու ընթացքում երեսէ չեմ նկատուի ինչ-ինչ առանձնահատկություններուն

Տաճա, որը պարզաբանված է գլուխաց այս համես ու հյուրընկալ մարդկանց ու Երկրների առաջմ մեզ անհասանելի, սակայն ոչ անկարելի, կյանքի ու առօրյայի որակը: Մեր ու ձեր այցելած Եվրոպական Երկրների գրեթե բոլոր սրարանների ու ռեսուրնաների ժերերը այդ կառուցաների ավագ խոհարաններն են, աղացուցք՝ հայ փորիկների սիրելի երգիչ Մարտին Յորգանցը, երբ մեզանում «Հովոյի մոն» կամ «Սամոյի մոն» ամենահամես օբյեկների ժերեր հաստակնոր ու հաստավիզ քաղաքին վայ հեղինակություններն են իրենց ակունք ախորժակով: Եվ այս ժեստ ամենուր, բոլոր ոլորտներում եւ ասիցաններում: Այսուհանդեռ այն, ինչ ժեստանի հունիսի 16-ի քաջահայտումներից հետո, իրոք հնարավոր չէր դասկերացնել: Զգվանից մինչեւ սարսափի զգացում աղբեցին, բանզի արվածը հրեաւոր էր, մեր ժեստակին անհարիտ: Ինչ-որ կերպ փորձում ենք հաճակերպվել անզամ այս վիճակին, իոյս տածելով, որ ժեստի ու լսածի կրկնությունն այսուհետ հնարավոր չէ, դարձամբ անհնարին է:

Կարծում են ազգովին հանողվեցին, որ անհնարինն իրականություն դարձնելը շատ ավելի բարդ խնդիր էր, քան է սնտեսությունում դահանջվող արդյունքներ աղափառությունը, ինչու հնարավորինն ըերթ սահմանությունը կատարելու համար, այդ կառվից հագուստ, կահոյք, մարզագոյն արտադրելը, լավագույն հագուստով աշխատավայր ներկայանալը, այնուհետև, ասենք, կենցաղային աղբն այրելու միջոցով էլեկտրականության սացումը խնդիր դիմուկելու ու լուծելը, էլեկտրանային ամենատարբեր շարժիչներ գործի գցելը, ընդունություն արեւածական արեւ ստեղծելու ուղղությունը մնությունը: Այսօրինակ ո՞ր գործընթացն է, որը հասու չէ մարդարանքի մեր ետակին: Դարցն առաջմն օդում է կախված, որը երկրային իրողություն դարձնելու համար դարձ ու հասարակ խայլեր են անհրաժեշտ։ հայության ջանմերի համախմբում, որն ապրիլ-մայիսամ օրերին ցուցադրեցինք, հայահավաք առաջնահերթ սոցիալական բնակարանաշնուրության եւ համընդիմանուր արդարության հաստաման միջոցով, եւ թերեւ կարենուագոյնը՝ աշխատանի ու աշխատելու դերի ու դահանջի արժենությունը:

ԵՎ Այնժամ՝ Աստված մեզ աղավեն:
24.05.2018

Ոտնամաններ... Եւյդի Գագայի համար



Լու Անջելեսում հրատարակվող «Business Insider» դարբերականը, «Միռո-Սփեքտեյթրի» հաղորդմանը, կարճամետրած տեսահղողվակ է դաշտաստել հանրահոչակ դերասան-դերասանութիւնի սղասարկող, կոչիկի կամ ավելի ժիշտ ուսնամանների եղակի նմուշներ դաշտասող հայազգի Գարի Գազանճյանի մասին: «Andre N1» մակնիշի, խելացնոր ցեղությանք բրենդային այդ ուսնամանները մեծ դահանջարկ ունեն Լեյփ Գազայի, Թիսի, Օփրա Ուկնֆրեյի, Բրիթնի Սոմիերի, եւ ինչու չեն նաև Զոնի Դեփի նման գերաստերի կրոնից: Դրամն ըստ հաճախորդների ճաշակի եւ բնահաճույքի, անհատական դատվերներով են դաշտասպում եւ «իսկը նրանց վրայով են լինում»:

«Սովորական խանութներում վաճառվող կոռ
բայց մեր բժնդային ուսնամանները անհատակա-
գութեալ: Դրանք սովորաբար ամենաթամն կաւովից
եւ փայլուն գումավոր մետաղամասերից են դա-
րասվում եւ կարող են արժենալ 6-8 հազար դր-
լար», նույն են դիզայներները, որոնք 3D սփանե-
են օգտագործում ոսերի ժիշտ կաղապարը դա-
րաստուու համար:

Նյութը հիշեցնում է Պարոնյանի Սեղրակ աղյահն, որի «կօշիկները իիչ մը լայնկեկ շինէին եւ, չըլլար» բռղորդին, կուկալկարը դատախանում է. «Ծըլլար, Սեղրակ աղյա, չըլլար, ամէն խանութ ճամուս ունի: Մենի մեր խանութին դաշտիը չենք կրնար կոտրել անանկ մեծ, լայն ու սպես կօշիկներ կարելով: Ամէն մարդ իր գործը գիտէ»: Զգիտեմ լուսանջելսարնակ Գազանճյանը ծանոթ է «Քաղաքավարության վնասների» այս հետոսի դատախանութ, թէ ոչ, բայց վսահ եմ, ու այս «իր գործը լաւ գիտէ»:



ԱՎՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Հայաստանի վաստակավոր լրագրող

Արտահն թենամին է: Ոչ: Դարերով ու հազարյակներով մենք մեր թենամիներին ի վերջո հաղթել ենք ու մինչեւ ժամանակների վախճանը, չեն աշրակուսում, կհաղթենք: Այդ դեմքում ներփակ թենամին է: Կաենք կոռուցիան, որի դեմ այժմ անզիջում դայլան հայսարքել նոր իշխանությունները, որդեսափ երկում ստեղծեն ներդրմներ անելու սոցիալական արդարությունը ֆիզ թե շատ վերականգնելու, երկիրը համայն հայության համար հրապուրիչ դարձնելու, արտագործ իրամես հաղթահարելու, ժողովրդի ստեղծարար ռեզերվները զորացարժի ենթարկելու եւ երազանի երկիր կառուցելու համար: Դարձայ ոչ: Այդ ամենը վաղ թե ուշ կարվի երկիրը կիառնա շատ եւ շատ ավելի լավը ավելի գայթակոիչ, բան հիմա է: Սակայն մեր երազած դրախտը, ավանդ, դեռ շատ հեռու կիմն: Որվիետեւ մեզ ստառնացող ամենամեծ վտանգը եղել է ու դեռ երկար-երկար կմնա մեր... ազգային հոգեբանության մեր հոգեկերպածի, ինքներս մեզ չխավանելու, մեր լավը չգնահատելու, հազար-

Հայաստանին սղառնացող ամենամեծ վտանգը

մյակների խորից եկող մեր իսկ արժեները
թերագնահատելու, չարժենութելու մեր վաս-
սովորության մեջ:

Արդեն Երևան տարվա դեռություն ենք առնվազն 2 թափչա հեղափոխություն են արել, այս դեմքիւմ, երբ հազարամյակը մէտ հեղափոխություն անելին իսկ շատ մէծ ժայյություն է: Պետության ու ժողովրդի բնականոն զարգացման ժամանեցից որտես հեղափոխություն հակարճական երևույթ է Որովհետեւ հեղափոխությունները կարու ընդհանում են յուրաքանչյուր հասարակության զարգացման ընթացքը, ծովի փորորկի նման ալեկոծում են ջրերի խորից մինչեւ մակերեւույթ, եւ այդ ընթացքիւմ, թարմ ընչի հետ, ջրի երես են հանում նաեւ հատակի դարերով կուտակված տիղմն ու աղբը, տարածում նոր զարգահոտություն...

Ամեն հեղափոխություն իր հերուս են նախորդ Սերունդների արածն ու ապրածը վերագնահատելու, նորովի իմաստավորելու շահական հայության եւ անարդարացի դարտադրան: Միթե այդուս չեղավ ՀՀ-ական թափյա հեղափոխության տարիներին, եր սկսվեց ու գնալով ծավալվեց մի անքար ու անարդարացի արշավ խորհրդային 70 տարիներին Հայաստանի ձեռք բերած անխսիր բոլոր նվաճումների դեմ: Անունու բոլցելիկների վայրագությունները դատադրատել դեմք է: Սակայն միթե արդարացի է խորհրդային 70 տարիներին ժողովրդական սննդառության անխսիր բոլոր բնագավառներում կատարված մեծագրությունները բացառապես բոլցելիկյան վայրագությունների դրիզմայի միջով դիտարկելը, սավինյան ժամանակների հրեակոր ուժագործությունների դատավանականաւանաւանաւության միջով դիտարկելը: ՀՀ-ականները այդ համաստով մեր կյանք ներխուստեցին բառացիութեած բարցած գայլերի ինմակների նման սեփականաւորհնան անվան տակ փացեցին մի բանի սերունդների տաժանագին տեսաներով ստեղծված նյութական հարատությունները, վաճառեցին ու յուրացրին ավելի քան 1500 խուռ արդյունաբերական ձեռնարկություն, 600-ից ավելի երեսնի կող խոզ-սովորություն կենսոնացված հսկայական բանակի գյուղելիսնիկան, միլիոնավոր անասնագլխաւանակները...Ընդամին չէին դադարում բարքածել, թե կոնունիսաւները 70 տարի շարունակ ավելել են մեր երկիր, ամայացրել են սննդառությունը: Այնոինչ ատելություն ու թուն էին ժայթքում կոնունիսաւների հասցեին, որ ժամանակ առ ժամանակ իրական էր դաշնում միանգամայն

ანმეთ მარტივან არეულარები ჩაცემა
დარჩენილი ქსანდრ:

Ուրախ եմ, որ այդ հոգեգարնության հաղթականացնելու համար պահանջված գործում, որը ես լրագրող ու հրապարակախոս, հաևկապես «Ազգ»ի էջերում, իմ դրական դերակատարությունն եմ ու նեցել, իմ ամենօրյա հոդվածներում մարդկանց սրբափության եմ կոչել: Կոմունիստները ի՞նչ են ավելել Յայաստանում, ի՞նչ կարող են իմ ավերելին- այն օրերին գրում էին Երևանում 10 հաս մետր կար՝ 9-ը բանդեցին մեկը բռնեցին, թե՛ 10 հաս Օմերային բարոն ու մարզահամերգային համայիր կարությալ 9-ը բանդեցին, մեկը բռնեցին... Ուշից եւելի, ամոթ է...

ԼԵՎՈՆ ԼԱԲԻԿՅԱՆ

Նյու Յորքի Սրբոց Նահատակաց եկեղեցու 60-ամյա հոբելյանը

այ ա-
լրեւ-
անդի-
ի Ար.
ու կես

նակիցների համար: Այնքամ ես հա-
ղորդվեցի նրանց հայրենակարս սր-
տերին եւ ի մոտ ղատկեացում կազ-
մեցի նրանց հայրենանվեր ծրագրերի
մասին:

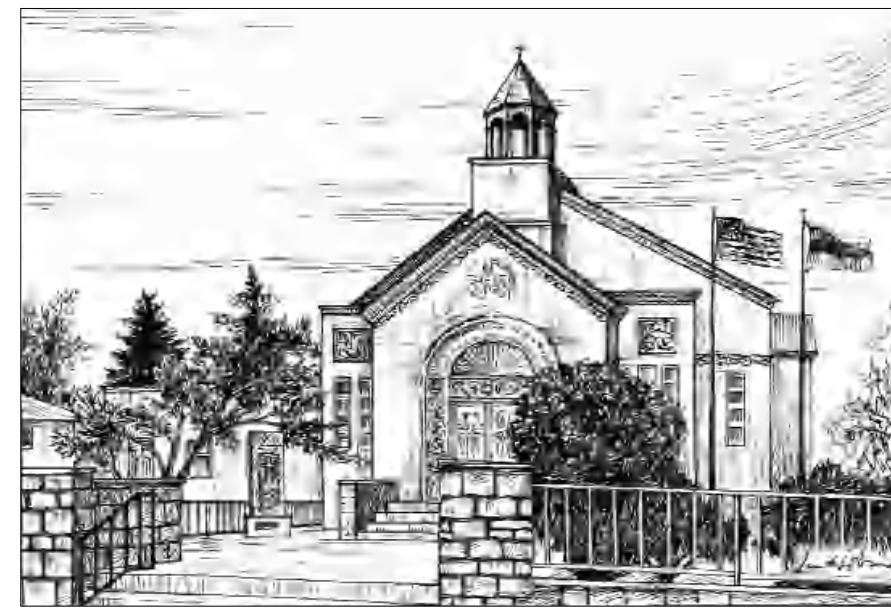
Բավկալսկին ակտիվ են գործում Ե-կեղեցու Տիկնանց և Երիտասարդաց հանձնախմբերը, որոնք հաճախակի են անցկացնում ազգային ուժեսի փառատներ, մարզական խաղեր, ա-

մարդու կողմանը, առ վեցության բարելի, և մարային ճամբարներ եւ այլն: Արդեն

10 տարեկան «Ընորհակի» երգախոսմբն այսօր դեկավարում է հայրենի ընորհակի երգի ու խմբավար **Վաղութակ Օհանյան**: Ապրիլի 21-ին «Քոլինզ» թատրոնում տեղի ունեցած համերգը նվիրված էր Մրցոց Նահանջական 60 ամառին:

საქაებები 60-ანგარიში:

ცნობანობები აუ სარტყა წლის
მხოდან მცნობი ხა ცალკედ აუ სა-
სახე ხორციანობი: ვარიაციები ის-
ტა არ



ձանք են տեսլ, որ կիրակնօրյա դա
ստրազներին նստելու տեղ չի լինում ե
կեղեցու ընդարձակ սրահում, իս
հավասակիր ժողովուրդը արարողու
թյուններից հետո էլ չի հասղում տու
Ազգային այս կառուցքը սիրելի հա
վափայր է թե՛ մեծերի, թե՛ փորերի
հաճար, որտեղ անցկացվում են սա
րքնույթ միջոցառումներ՝ Նվիրվա
Եկեղեցական ու ազգային տոներին:

Մը Արքունիկ Նահատակաց Եկեղեցու
կից գործում են շաբաթօրյա (Տօնօրեց)՝
Էլիզամեթ Գոռապատակ եւ ամենա-
րյա (Տօնօրեց)՝ **Ստեփան Դավիթյան** հա-
կական դպրոցները։ Վեց տասնամյա-
առաջ Եկեղեցու հոգեւոր հովիվ Վա-
դան Իհն։ Մկրտչանը եւ մի շարֆ ազգա-
սեր աճձնավորություններ, զգալու-
հայեցի դաստիարակության ամերա-

կզբին՝ հունվարի 28-ի դատարագից հետո: Գործող հատուկ հորելյանական հաճախախումբը եւ ծխական խորհրդի ատենախորհրդական պատճենահանձնութեան ժամկետը նշանակած է 2019 թվականի հունվարի 28-ին:

Այս տարի են անշամբ, ի մասնաւորի՝ օգոստոսի 17-31-ը, նախատեսված է ուշաւորմերի այց նախնյաց երկիր, որի ժքանակներում օվկիանոսի մյուս կողմից եկած մեր եղայրներն ու բոյթերը կինեն Հայաստան աշխարհի տարբեր անկյուններում ու Արցախում: Բոլորն են ոգեւորված տեսնելու նոր Հայաստանն ու նրա հյուսք բարձրացում:

Զնոռանամբ՝ այս երտասարդ հովիվն էր, որ հայոց ցեղասպանության 100-ամյակի օրերին նախաձեռնեց Եկեղեցուն մերձակա փողոցներից մեկը հայորեն անվանակոչչելու գործընթացը։ Արդյունքում այսօր Նյու Յորքի 210-րդ փողոցը, Յորսա Հարդինգ արագոնթագ ճանապարհից սկսած

Դավումըց ասանալուց պահանջված մինչեւ 58-րդ դրդության կոչվում է «Հայաստանի ճանաղարի» (Armenia Way):

Այն, քանով է Հայաստանի ճանաղարի Նյու Յորքում: Բանաղարի, որի սկզբանակետն ու վերջնակետը Հայաստանն է, ամենայն հայոց Հայրենիքը:

Ապահովագործություն

Թիվ 25(385)
29 ՀՈՒՆԻՍ
2018

ԳԵՂԻՐԾ ԳՅՈՒԼՈՒՄՆԵՐ

Երբ առաջին անգամ «Վերք Հայաստանին» կարդացի, հոգվույս մեջ այնպիսի ալեկոծություններ զագի, որ երրեք չեմ մոռանալ:

Կոմիտաս

Դեռևս 90-ականների սկզբին որոշ խելով գլուխներ կանխատեսում էին, որ Տնայնագործական գրականագիտությունը մի օր մեր գրականության «գլուխն ուժելու է», եւ նրանի չփառավեցին: «Գլխակեր» գրող-գրականագետ-ները միշտ էլ հաս են եղել մեր իրականության մեջ, դեռևս ստալինյան բռնաճնշումների ժամանից մեզ հայտնի

խոսն ուղղված դարսիկ զորականին՝ խմբագրման արդյունքում կորցրել է իր բուն հմայքն ու ոգեղենությունը։ Բնօրինակն այսպես է.

- Անօրեն, եղ ո՞ն ես սպանում,
տաշ՛ր թռլդ ես, չես տեսնում, որ
առաջին Կրեսու ա, աշխարհի
տեսն ա:

Փոխադրված տարբերակում՝

- Անօրեն, ո՞ւմ ես սղանում, հեռացրու թուրդ, չե՞ս տեսնում, որ ին առաջ Կրեսոսն է՝աշխարհի Տերը: (Փոխադրված համապատասխան կլիմենն ըղաբարձր գ.գ.)

Կամ, վեղի գլխավոր հեռու Աղասու
խոսքն ուղղված խանի ֆառաւմերին:
Բնօրինակ՝

- Դժունիք որդիի, ձեզ ո՞վ ա որկել

Գրականության հացի խնդիրը կամ մի բոլոր «աղ»՝ Արովյանի «Վերքին»

Ես մի շար հմուտ «գլխակերներ»: Բայց հին ու նոր գլխակերների մեջ մի մեծ տարերություն կա, եթե հները հիմնականում ուսում էին գրողների գրվաները, նորերը ուսում են գրողի երկերի գրվաները. այսինքն տասնամյակների ընթացքում «ախորժակի փոփոխություն» է տեղի ունեցել:

Ահա այդիսի մի «ախորժակի փոփոխությամբ» համակցված «գրականագիտական գլխակերպության» դեմք էլ տեղի է ունեցել 2016 թ.: Արևն Սարգսյան անունով մի մարդ, չգիտես որեւէից, որուել է, որ «Վերի Հայաստանի» վերի լեզուն այլևս անհասկանալի է ընթերցողին եւ «տուր տալով ժամանակի դահանջներին»՝ «փոխադրել» է այն: Որուել է, դասկերացնու՞ն եֆ: Զնայած հետաքրիր է՝ ո՞վ է նաև թոյլ սվել «հետօնացնել» վերը, կամ ամենակարեւոր՝ ո՞վ է աղացուցել, որ այն դժվար է, իսկ փոխադրությունը՝ ժամանակի տուր, ովքի՞ւ են այդ ժամանակի կրողները եւ ի՞նչ ակնկալիք ունեն վերից, ո՞ր կողմից են մոտենում դրան եւ այն: Մի՞թէ դարմնը չգիտի, որ լեռնագմացը լեռան բարձունքը գրավելու համար ոչ թե բանդում է այն, այլ՝ բարձրանում լեռն ի վեր:

Կատարվել են այսպիսի փոփոխություններ, որոնք առաջին հայացից ծիծաղ են առաջացնում, աղա` զայրոյք: Խմբագրական կոլեգիայի անդամներից հաևկանես ո՞ւմ նշի փայլաւակումն է եղել Նազնու անունը զուգորդել Նազիկի հետ՝ Նազնու-Նազիկ: Բայց այս առումով դեմք է ուրախ լինենք, որ Կարոյին Կարամետք չի դարձրել, Սոսուն՝ Սովսես, Անի բաղաբն էլ, ի դես ժամանակի, Անով չի դարձել, ոնց որ ժողովուրդն է ասում՝ «Ասէված էլ բժիշարից կարու տահի»:

Վեղում կան հաշվածներ, որտեղ նույնիսկ մեկ շաղկադի փոփոխությունից կարող է մթագնել անբողջ իմաստը, ել ուր մնաց նախադասությունների փոփոխությունները, որի արդյունքում վեղն ուղղակի դարձել է լավ գաղափարների սիմվ արտահայտություն։ Կարծում եմ փոխադրողը դեմք է ինձնար, որ վեղում նկարագրվող մարդուն լավագույնս հասկանալու համար հարկավոր է այն կարդալ Արդյունի «իին ու անհասկանալի» լեզվով։ Օրինակ՝ վեղի «Դառաջարանում» (որն, ի դեպ, «անողոք» գրչի «Գերժամանակակից» ցնցումների արդյունքում «Առաջարան» է դարձել) բոլորին հայսնի՝ Կրտսոսի համը որդու

լերենով, Եւ մինչ օրս նրա երկերը ողջ
միայն Վերահրատարակվում են հիմ
անգլերենով, այլ խստիվ արգելված է
որեւէ շիրի փոփոխություն մտցնել ու
որեւէ երկի որեւէ հասպածում՝ Շեքսպիր
բան լեզվանտածողությունը չխամ
րեցնելու համար: Ի՞նչ ե՞ւ կարծում, ազ
լիացիները չե՞ն կարող ժամանակակ
ից անգլերենի փոխադրել Շեքսպիրի
երկերը, թե՞ ժամանակակից անգլերե
նի ճամանակետ չունեն: Ոչ եւ երից ոչ
Փոխարենն ամեն Շեքսպիրյան հրա
տարակություն լուս է տեսնում ճախս
կին հրատարակության ծանոթագրու
թյունները Վերսին լրամշակված
Մենք չե՞նի կարող այսպես անել, ճեն
չե՞նի կարող թարմացնել Արովյանի
Վերի ծանոթագրությունները: Թող

ԽԱԴԻՌԸ Ի ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ «ՎԵՐՔԻԱ»

Եվ այսպես, որմես իհմն ունենալու
անցյալի ու ներկայի հայսին արովյա
նագետներին, հանդգնում եմ իմ հա
մես տեսակետները համեմատել նրան
աներկրա Ելակետային տեսակետների
հետ եւ զալ այն ներակացության, ո
այս նախաձեռնությունը գրականագի
տական խոտան է եւ կաճա-ակաճա
փշացնում ու որակազրկում է «Վեր
Դայաստանի» վետքը: Նշեմ, որ բացի
այս վետղից, արեւմտահայերենից «փո
խադրվել» է նաև Շահան Նաթալո
«Թօնրերը եւ մեմ» աշխատությունը:

Այս եւ նանաատիդ խնդիրների լուծման ձանալպարհին ամենամեծ անելիքն է, իհարկե, ժամանակակից գրականագետներին է, որոնք, չփառես՝ ինչու լրում են, բայց դական անելիք չունենաել Մշակույթի նախարարությունն իր ճշակույթի ճարմնացում հանդիսացող նախարարի գլխավորությամբ։ Ենցանկանում են հարցնել այդ կառույցին՝ դրու կա՞զ, գոյություն ունե՞ց որդես այդդիմին, թե՞ տարված լինելով ճաշակույթին ոչինչ չէվկուներով՝ մոռացել են, որ իհական ճաշակույթը ժամանակակից գրականությամբ ասական համար անհաջող է։

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎԱԵԹՈՅՆ

ԳԵՐԱՆԻ

«Տզգան, բզզան, զեզան հեքիաթներ» գերմանական թատե- րական փառասունում



Վրա աշխույժ, Երածությամբ հազեցած, արսուրդ իրավիճակներով հարուս մի ներկայացում, որ գրավում է արդեն... վերնագրից: Զգիւմ՝ գերմանացիներն ինչպիսի դժվարություն կունենան զ- Երևանի հարուս բառերը կարդալիս, բայց որ լատինատար ազդագիրը հենց այդ տարի ընդունիվ արդեն հետաքրքրական խայծ է դաշնում՝ հաստա:

Փոքր թատրոնն առաջին անգամ չէ ԳԴՐ- ում:
Գեղարվեստական դեկավար Կահան Բադա-
յանի, նրա դեկավարած սաների «Օֆելյայի
ստվերների թատրոնը» բեմադրությունն անմկան
չէ մնացել 2008- ին Գերմանիայի Ռուդոլֆ-
Տատրում կայացած նույնանուն փառատոնի
ժամանակ, ինչողև ծանուցել էին «Ազգ»-ի
մեր ընթերցողներին:



«Երեխաներն աշխարհի ժարժիչն են» բնաբանը կրող 2018- ի փառատոնին, ինչպես իրազեկում է քատերական այս հասցեն ներկայացնող կայֆշօթ, մասնակցում է 350 հոգի՝ մանկադասանեկան քատերախմբեր աշխարհի տարբեր ծայրերից՝ Գանայից,

Զամբիայից, Բնենինից, Հնդկաստանից, Չի-նաստանից, Ինդոնեզիայից, ճաղոնիայից, Էստոնիայից, Ուկրաինայից, Հայաստանից, Ալիվենիայից, Հունաստանից, Գերմանիայից, Խորվաթիայից, Կանադայից, Պարագվայից, Ել Սալվադորից, Կոլումբիայից, Մեխիկոյից: Հանդիսատեսի, այցելուների թիվը 30 000 է: 1990 թվականին հիմնադրված, իր տեսակով համաշխարհային այս ամենամեծ տոնը տարեցարի ավելի է զարգացել, իսկ 4 տարին մեկ գերմանական իր ծննդավայր՝ Լինգեն վերադարձնով, եռանդ ու աշխուժություն է դարձելու ողջ տարածաշրջանի:

ինչ չի համարձակվում գրիշ վերցնել, նրա դասմածներից մի բանի էջ զրի է առել եւ սիմբել, որ ինքը շարունակի-լրացնի:

Ի դեմ, այսպես է Վարվել նաև ոռու ա-
կանավոր բանաստեղծ Ա.Ս. Պուտկինը:
Նա գրել է ոռուական ռեալիստական
թատրոնի հիմնադիր Մ.Ս. Շչելկինի հո-
գերի առաջին տողերը եւ դատվիրել, որ ին-
քն շարունակի:

Դրայսան Թումանյանի գրածը մի իհշ խմբագրելով շարունակությունը գրել եւ 1904-ին ավարտել է իր հոււցեղը: Դրամի 1909 թվակամին նաև մաս տղագրվել են Արշակ Զողովանի «Անահիտ» հանդեսում եւ նույն շարում առանձին գրիվ լույս ընծայվել Փարիզում: Գրի վերնագիրն է «Իմ հիշողություններ»: Շուրջ 110 տարվա ընթացքում առաջին անգամ է, որ հեղինակի սկած վերնագիրը մեր օրերում դարձել է «Իմ դիտողություններ»: Աներտակայեցի է:

**Իր հուշերին Յրաշան կցել է հետ-
պալ խոսուն ձոնը.**

«Բանասեղծ Դովիաննես Թումանյանին»

Ազնիվ բարեկամ

Դուք խնդրեցիք Եւ սփերեցիք, որ գետմ իմ
հիշողություններս: Առաջին դասում ինձ
համար շատ նժվար եղավ Ձեր խնդիրը՝
կատարել: Գրիչս անզոր կզայի արտ-
հայտելու իմ զգացումներս, կենդանի
գոյներով դասկերացնելու իմ անցյալի
հիշատակներս: Մուսան իմձ չէ ընորեր իր
մարի թելերն եւ ոչ իսկ ամենափոփ
նասմիկը. մնարը նվիրեր է ուրիշներուն եւ
ինձ բողեր է լոկ արձագանի դաշտունը:
Ի՞նչ փուլք: Ձեր սիրայիր խրախուսաննեմ
մղված, ես գրեցիք: Եթե չեմ ալ հաջողված
կենդանագրելու իմ հին օրերու դասկե-
ր՝ ինչորս կցանկայի, գեր մեր թասունի
դասության մեկ գլուխը ուրվագծած ե-
ղա, բույլ սվեր, որ Ձեզի՛ ձննեմ զայն:

Հրաչյա, Պատու, 1904»

Թումանյանը ծանրթանալով Յաշյահի հուշերի տպագրության «Անահիտ»-ում, ընորհավորական մի նամակով իր ջերմ վերաբերնունին է արտահայտել դեռասանուին: Նա էլ արձագանքելով բանաստեղի Օամակին, 1909-ի նոյեմբերի 17-ին գրել է. «Ինձ ընորհակալություն եւ հայտնում «Անահիտ» մեջ լույս տեսած յիննակենսագրության համար, աղա ես խնի անգամ դեմք է ընորհակալ լինեմ ձեզ, այո՛, միայն ձեզ, իմ թանկագին բարեկամն: Դուք էիք, որ սիմդեցիք գրի առնելու իմ հիշողություններս. թեեւ ընդհանուրի համար հետարքիր չէ, բայց կարող է մի մասնավորի անումից դեմք գալ»: 1910-ի փետրվարի 22-ին Յաշյան իր հուշերից մի օրինակ Բաբկից ուղարկել է Թումանյանին՝ հետևյալ նակագրությամբ՝ «Իմ սիրելի բարեկամին՝ Յովհաննես Թումանյանին, Մրլինի ծորում»:

Ինչդեմ տեսնում եմ Դրաշյահի խոսն-
վանություններից, նա գրել է ոչ թե հայ-
թարողի դասմություն, այլ՝ իր կյանքը
թարողություն:

Քրաչյահի հետագա կյանքը մօռւցու է: 1918-ին Բաբվի կոտորածների շօջանումնա էլ աղաստան է գտել Իրանում, հետո վերադարձել, փոխադրվել Դիլիջան, ուր 1919-ի մայիսին կմբել է իր մահկանացուն: Նրա մահվան տարելիցից առիթով «Սակ» թերթում տղագրված նյութը հիմք դարձնելով, Քրաչյահի մահվան թվականը ուրարտել են 1920-ո, որը ճիշտ է:

Դիլիջանի եւ Երեւանի թատրոնական գործիչների նախաձեռնությամբ, Դավիթ կան թատրոնական ընկերության կողմից կարգավիրվել է նրա գերեզմանը, հուշաբար կանգնեցվել, նրա դասպին Երեւոն կազմակերպվել, որ հանդես է եկել ՀթՇ նախագահ Վավիկ Վարդանյանը, Դրաշայի կյանքի եւ գործունեության մասին դասախոսություն կարդացել գրականացեաց-թատրոնից Գայրինի Ստեփանյան:

Այսովում է եղել Ազնիվ Հրաշյախ անաղոնկ գործունեության տարեգրության համարու ուրվագիծը: Ազնիվ Հրաշյան սղասում է իր կյանքի ու սեղծագործության տաճնությունն ու կայսերականությունը:

Նա փայլեց Ալիի, Սերբու ցիոնի, Ռոմեոյի եւ բազմա թիվ այլ դեերով: 13 տար անց Բավարիայի դետակա բալետի առաջին մենակատա Տիգրան Միքայելյանը 2018-ի հունիսի 30-ին հանդես կգտ իր հրաժեշտ ներկայաց մաճք՝ «Աննա Կարենինա» բալետում կատարելով Սրբ Վայի դերը եւ որոշ ակտի դարող կավարի իր կարիե րայի խիս կարեւոր՝ 2017- 2018 թթ. թատրոնաբնու:

Ըյա տարիիում Սյունիսեն
թատրոնը գերադասեց Նյու²
Յորքի Ամերիկյան բալետ-
թատրոնից: Իր կարիերայի ըն-
թացքում դարել է ամբողջ
աշխարհում, «քայլ Սյունիսեն
նը եղավ այն անհավանա-
կան գեղեցիկ բաղադր, որ
փաստում գտնվելով Եվրո-
պայի կենտրոնում՝ բոլորի
հաճարավետություն է դաս-
ձառնում»,- ասում է 37-ամյա
Երիտասարդը:

Տի ստուկ Ալիի դերով, մի դեռ որը թույլ սվեց նրան ներկայա նայու իր ողջ տեսնիկակա փայլով եւ ցատկի ուժգոն թյամբ՝ արժանացնելով նրա «Ֆառուս» թատրական մ ցանակին: Սակայն նրա երա զած դերը Լյուտրովիկոս Բ թա գավորն է՝ Զոն Նոյմայեր «Պատրամբ»-ում: Ումենալու իրավունք մարմնավորելու այ դասմական կերպարը մ տան մեջ, որտեղ թագավոր մի ժամանակ ներկայացն

համանուն բենադրության
մեջ կամ Զոն Նոյնայերի Ար-
մանդ Դուլվալը «Քամելիա-
գարդ տիկինը» բալետում:
Ինչպես շատ դրոֆեսիոնալ
դարողներ, Տիգրան Միխայե-
լյանը եւս աղահնվագրված
չէ վնասվածքներից: Նրան
հիմնականում անհանգս-
տացնում են սրումքամկաննե-
րը՝ սիդելով ամիսներ շարու-
նակ ընդդի՛ջումներով բեմ
դուրս գալ, հատկապես վեր-
ջին թատերաշրջանում: Կի-



Shqipanë Ujkuajtëlljanë hruudëtë un t' uwa jhu pënsihën

դիմել, նա այն ներկայացրել է լիովին սարսազմու կերպով: Թագավորի տառապանքն ու անհավասարակողությունը ներկայացնելն իսկական մարտարակելու էր: Այս դերով նա հետագայում գիտակցեց, թե ինչու է որուել բալետի դարսող դասնալ: Նրա համար կարեւոր է ոչ միայն տեխնիկական կատարյալ դարձ, այլև ոգին դարի մեջ դնելը: Այն, որ Զոն Նոյմայերն անձամբ նրան ընտրեց հեթիքարի թագավորի դերի առաջին դերակատար, առանձնահատուկ դատիվ էր: Տիգրանն ափսոսում է, որ տարիների ընթացքում այս դերը միայն ինձ անգամ է կարողացել դարել: Նա բացառիկ հարաբերություն ունի նաեւ Մյունիստենի Ջրանկոյի դասական «Ռոմեո եւ Յուլյա»-ի հետ: Յուլյան միակ դերն է, կատակում է նա, որն ինը երեւէ չի դարել: Նա այն սակավաթիվ դարողներից է, որին իր կարիերայի ընթացքում բախս է վիճակվել տղամարդկանց երեք գլխավոր դեր: Ակզրում Մերկուրին, այնուհետև՝ Ռոմեո եւ Վերջապես՝ Տիգրանը պարունակում է առաջնահատուկ դատիվ դեր: Այստեղ էլ կար մարտարակել, որը նրան առանձնապես հրապուրեց: Տարբյուն Մերկուրինը, որի ընորհիկ Մյունիստենում նա արդեն հայտնի էր, ամբողջովին դառնալու պիրահարված, մեղմ երիտասարդ Ռոմեո, դահանջվեց 180 ասիդան շշադարձ, ասում է նա այսօր: Դերերը, որոնք նա իր կարիերայի ընթացքում հաջոյնվ կղադրել որոնք սպասարկել երին տար-

«Խանս Փոր Յու», 15.06.18
Գերմաներենից բարգմանեց
ՍԵՐԱ ՎԱՐԴՈՒՄՅԱՆՔ

«Տղան, բզզան, զնզան հերիաթներ» գերմանական թատերական փառատուրայի

▶ Դաշնամի հայ Երեխաների ելույթին, որ արդեն տեսական մանուպի գնահատականին է արժանացել «Կեցցե՞», «Ընորհակալություն» բառերով եղափակը վող հոդվածը, որ հրադարակել է «Լինգեներ թագեսփոս» թերթը, իսկս տղավորված է Անեկայացումից: Ոչ միայն բնմակարչական ձեւավորումն է վառ՝ սեւ սրիմակը կամրիով հագեցված, այլև դարային, ակրոբատիկ շարրերով, երգախմբ բային խսովով հարուստ բեմադրությունն իսկապես արժե ողիք է: Երեխաներն՝ անսղար եռանդով Երկեզրու խաղով Հովհաննես Թումանյանի եւ Կոռնեյ Չոլկովսկու 4 առակ ու բանաստեղծություն են Անեկայացնում: Ներկայացման թերը դասի մեջ հնարավոր է բաց թղթնես, խանի որ դասմությունները սրընթաց առաջ են նետվում, ուստի աշխույժ տեսարաններով բեմադրությանը սիմված են ուշադրությամբ հետեւել, գրությունից հոդվածագիրը:

Ժամանակ առ ժամանակ ողջ դահլիճն է ընդգրկում խառնություններ, արարություններ, սպառություններ, բարեկարգություններ և այլն:

րախ, զվարճալի կերպարներ, գրում է թերթը՝ մանրամասնելով բենում ներկայացվածը. Ռոմանիշիկ քաջ մոհակը ազատում է գեղեցկուիուն սարդի ժիրաններից, իսկ հաջորդ դահին ամուսնության առաջարկ է անում նրան: Բգեզը հայոց այրութենն է փորձում սովորեցնել անտարի միջամաներին: Իսկ եթ կենդանիները հեռախոսով սկսում են դասմել իրենց խնդիրներից, ողջ բենը վերափոխվում է հեռախոսային կենսունիքի: Ավարտին բենում հայտնվում է Կարմետ Օհանի տան նասին անվերջանալի երկար՝ նոր հերոսների ընդգրկմանը ձգվող դասմությունը, որ կոճիկական բարձրակետն է դաշնում: Այդ դասմությանը հետևելը ամենադյուրինն էր, ուստի թերթի հոդվածագրին էլ արդարացված է հանրում ներկայացումը դրանով եղրափակելը: Անհավանական է՝ ինչորիսի համոզիչ ուրախությանը են խաղում երեխաները, ինչորս են մարմնավորում այդ վառ արտահայտված կերպարները, կեցցե հայաստանի խումբը, գրում է Լիեւենի պատահուած ու:

Լուսինե ՍԱՐԱԿՅԱՆ

Վանաձոր

«Օսար լույսը» արձակագիր Արթուր Միկոյանի եռորդ գիրքն է: Նախորդ երկուամբ՝ «Լուր հոգիներ» (2014) եւ «Սատանայի աշտարակը» (2015), արժանացել են ընթերցողի երեմն անտարեր, երեմն զարմացական-հիացական գնահատականին ու վերաբերնումնին. միջանկյալ նույն երկու կարծիքն էլ (թեև հաստակ կլինի կարծիք, թե անտարերությունը գնահատանի դրսւորում չէ) խորապես դաշտառաբանված են: Նրա ստեղծագործություններից դարբերաբար հրապարակվել են ՀԳՄ Լոռու մարզային բաժնումնի «Երկունք» ամսաթերթում, «Գրական թերթում», «Գրեթերթում», «Ամրին», «Գարում», Արցախի «ԳեղԱրմ» ամսագրերում, Ժամանակակից հայ արձակի «Կայարան» անթոլոգիայում, Էլեկտրոնային գրական կայքերում:

Արքունիկ Սիմեոնյանի «Օսմր լուս» վեճոր



Գրականագիտ Նորայր Ղազարյանն Ա. Միկոյանի այս վերին անդադարձել է «Սյումետ՝ միֆի կառուցվածի չորս ասրերով» հոդվածով, որը լույս է տեսել «Գրական թերթի» 2018-ի մայիսի 25-ի համարում: Հոդվածում առանցքային է միֆի սյումետի կառուցվածին բնորոշ գրիծողությունների համընկումների դիտակումը: Գրականագիտը նույն է, որ «Արդիարտասահմանյան գրականություն» (Սոսկվա, 1999 թ.) գրում միփք բաղկացած է կառուցվածային չորս ասրերից՝ ետեմ՝ հերոսի մանկություն, անկում, ճանապարհություն, վերադարձ կամ կործանում (էջ 237): Նա նաև նույն է միֆի բառատար կառուցվածային դրսերումների մասին, որոնք առկա են թե՛ անհիկողբերգություններում, թե՛ Շեմսիրի, թե՛ Շուստեւևու ստեղծագործություններում:

Ինչու՞ս Ա. Միկոյանի մյուս ստեղծագործություններում, այստեղ նույնպես գերակշռող ֆանտասիկ, երեխն նաև ենթագիտակցականից բխող տարրերն են, սյուժեն լարված է՝ լի անընդհա որումներով, զարմանալի ու տարօրինակի քացահայտումներով, ինչը բնորու է հիմնականում բանահյուսական սյուժեներին (միֆի դրսեորումը հեթիքաթում): Դեղնակի խոսք, շարադրանքը մատչելի ու դարագ են՝ ի հակակիր բովանդակային կորողի, ասելիի, որը հատկանշվում է փիլիսոփայական որոշակի ընկալման ասիդանով:

Ասծուն տեսնելիս նրան ցըանցողի,
քայլ կյանմային բոլոր իրավիճակներում
հետն նրան փնտրողի հոգեվիճակն Արթուր
Միկոյանի գրական հերոսին՝ Ալիմին, ու-
ղեկցում է Վերի տարածաժամանակային
ժիրություն: «Որոնում եմ արեւածագից
կեսօր ընկած ժամանակը, Ասծո լուսա-
դեմը, Սատանայի փնտիկնեան խոսքը, -
ասաց Ալիմը՝ ձայնին առանձնակի
և անեկություն հապրենու» (Եօ 23):

Կայելչություն հաղորդելով» (Էջ 23):
Վեղի գործողություններն ընկալվում
են որպես մարդու անցնելիք ժանապարհ՝
գիտակցված կյանք մտնելու դասից
և կսած: Ավարտը չենթադրվող, անակն-
կալ ու անստաբելի է: Այդիսին է նաև
յուրաքանչյուրի կյանքի ժանապարհի ա-
վարտ:

Ակիմի մուլտն ազաս է բոլոր տարածություններում ու ժամանակային բոլոր համապատասխան մեջ. անցյալից ներկա, աղագա շոքան մշջնդմեջ խախտվում է. գործողությունները ժամանակային տարբեր համապատասխան մեջ միջյանց չեն հեռագայում սովորական հաջորդականությամբ: Դրանք դիմում են անարգել անցումներով, փոխներթափականցումներով: Քետեւնն Ակիմի ժամփորդությանը՝ հավելթական ժամանակների ու հետև կամ դժվար հաղթահարելի տարածությունների միջով. հեռանում է իր միջավայրից (Տնից), լինում է աղակու մեջ, հայելինե-

լույս» վեմք տով բարձրաձայնելու հաճարձակության, թէ «Սռնչոցը մարդկային ցեղի մեջ նաւուրին է» (24): «Սրկություն» վեճ նագրված բաժնում դժոխիք դիմուկ նկարագիր է, թեմբե «ամեն սարկածք ի վեցօհ իր սրուլիք սրուկն է դաշնում» (30):

Ակիմի ճամփորդությունը թերեւ հեռաց
հար հիշեցնում է համաշխարհային գրա-
կանության հայտնի ճանապարհորդին:
Գովիվերին: Նա նոյսնու հայտնվում
սովորականի անսովոր իրավիճակներում,
ընկնում է քրոնկների ու հսկաների
աշխարհներ: այստեղ էլ գործում են բա-
հիմերորդը, թե լիտուան՝ որմես գեղա-
վեսական հնարաններ: Նմանօրինա-
ասրեւ առկա են նաև Ս. Միկոյանի գե-
ղարվեսական դաստիարակում:

Վեղում ինչում են բազմաթիվ աղացական գուցված եւ բոլորպին աղացուման կարիք չընեցոյ ճշմարտություններ՝ իհանականում երեխաների ժուրթերից: «Երեխաները մեզ ոչ միայն դաշտանում են այլևս սովորեցնում են մեր նախնիների հարուս ինասաւխոսությունը եւ ցանկացած իրավիճակում ճիշճ՝ ելիայի խորհուրդներ են ամիս» (41):

Վերի հերոսը, Ելնելով արքեր իրավի
ճակների ու հոգեվիճակների միայնակ
վերլուծությունից, գալիս է Եղափառ
ճան, թե ճարդիկ ֆիշ են իրենց ներսը ճա-

յում (44): Արհասարակ, այս վեղում Ա թուր Միկոյանը փորձել է տալ ճարդկայի հասարակության ընդհանուր դատկերպությունը, ինչ է ասել, բարդ գործ է: Ասվածը գործ ցե առաջին հայացից ոչ այնան նկատելու վեհականությունը առաջանակա լի թվա, սակայն Վետի հիմքում ընկած ճարդկային կյանքի ամենատարբեր իրավունքը կիմակների, հոգեվիճակների վերլուծությունը: Հասարակության տարբեր շերտերը բարեկանություն է առկա վերուածությունը և առաջացնելու այլաբանության, գրության կի, հիմերբովի, լիտուայի եւ գեղարվեստական այլ հնարանների օգնությանը: Ֆանտասմագորիայի համականենք ունեցող այս վետոն, այնուամենանիվ, ուժինականությունը եղբեր ունի իրական կյանքի հետ այստեղ դրսեւուրվում են որոշակի կենսագործությունները: Եթե առաջանական ազդակներ, ինչն ավելի ցայտուն դարձնում հեղինակի՝ նյութի ընկալմանը եւ վերաբերման յուրաքանչյուրունը, քանի առաջանական հայացիքը բազմաթիվ հայտնի դեռեւ անհայտ երեւությունների կամ իրողությունների նկատմամբ:

Ընդհանրացումների շարում բանաձեկի արժիքը է ձեռում հետեւյալ միտքը՝ «Մեզ ի վերուս ժառանգված ներին ձայներն Ասծու հետ խոսելու միակ վերլրային կաղճ են։ Պետք է առ նետել ներշնչառի, եւ մեր ներաշնչառի իրականությունը դուրս կգա արտաքին միջավայր և տեսնելու, թե ով այդ արքը նետեց» (44-ընդգծումն իրան է՝ L.U.):

Ակինը գիշի, որ Եթեխաների Երազներ
մարզարեական են, ու դրանք գողանալ

ասիստարինության չափ ասիրական է (45), մինչեւ եթե դրանք իրականություն դառնային, աշխարհն ավելի լավը կլի-
ներ: Դայելու դետալն ինաստային որոշա-
կի խորի կրող է: «Իմ մանկության տարի-
ները քաֆնավել են հայելու մեջ: Երբ ես մա-
նուկ էի, խոսում էի հայելու մեջ իմ ծեր
կերպավորման հետ» (50):

- Թերեւս զգուշանալ, անզամ վախտենալ
- է դեմք նրանցից, ովքեր «դատուհաններ չդրեցին, որդեսզի լոկող ծննի իրենց հերթական չարամենք սպառերը։ Միայն ես իի, որ իմ բնակարանում դատուհան դրեցի։ Իմ սպառերն ինձ չեն հետապնդում» (53):

Հանրային կյանքի բարդ ու խորապե-

- փանց զննության մեջ Ակիմն առանձնացնում է նայերին ու նրանց օրորոգայինները: Եվ, ըստ նրա, օրորոգայինիք բացակայությամբ էլ դայնանավորված են աշխարհում տեղի ունեցող բնական բոլոր աղեքները: Ակիմի ու Թրիստոսի գրուցից դարձ է դառնում, որ մատականներն ամենեին էլ ազատության երգիչներ չեն. նրանց ստեղծագործություններում բազմաթիվ են բանտված, ազատության կարող կերպարներ (72):

Վերի «Լուսնի վրա» բաժնում Ակիմն
իր վրա է վերցրել Ասծու եւ Սատանայի՝
Ասծու ներառած Եթեանակ հայրեա-

Ասուց սալյածօ Երևայի հաշտոց-
ման առավելությունը: Եվ դա նրան հա-
ջողվում է զարմանալու եւ զարմացնելու
չափ կարճ ժամանակամիջոցում: Դայե-
լու միջով Ակիմը մուտք է գրիծում Ասծու
տարածություն, եւ այս ժամանությունը յան-
մեջ նրա թե՛ օգնականը, թե՛ փրկիչը փոփ-
րիկ Լուկան է: Ակիմն ազատ տեղաւարժ-
վում է ժամանակաների եւ տարածություն-
ների միջով. չկա որեւէ արգելվ, որեւէ խո-
չընդոտ: Ասծու եւ Սարանայի զարմա-
նայի հաշտեցումից ծնված Ֆիոնա աղ-
ջիկն ապրում է Ակիմի եւ Օլգայի ընտա-
նիքում: Մարդաբայց է, երբ գրում է, թե
«Ամենաային ալավական նարդը թանգարա-
նային ննուուն է» (98), թե՞ մարդասեր, երբ
«Ձկարդացված, կիսա ընթերցված գրե-
րի հուլաներ էին փնտրում» (98):

Վելոյմ կան գեղարվեսական հաջողված դասկերներ, փոխաբերություններ, ասիստի ուժ ունեցող բանաձեւումներ, օրինակ՝ «Վաղորդյան լուսը բանրում էր Դիտուի օրինաբանած լրությունը» (115), «Զառու նահանջում էր, եւ խոխողող փոխր առվակները գունավորվում էին նորածի ծիծաղով» (125), «Սեւ խոռոչներում ժամանակը դանդաղ տարութերվում էր» (134), «Ասպած քարձությունից ֆորիա չումի» (129), «Զուրը տաղավար է սարիում ճողփող դասկերների համար: Ճեղված է երկրի ընդերթը եւ կու է տալիս թերթվածներ ունեցող լարուված հոգիներին: Արասդեմների ասեկուտներում զահավիժող լրությունը կանգ է առնում, եւ վերադառնում է կարառի փետուններով մարդկանց անզուգական աղոթքը» (156): Գրում կան հսակ գծագրված կերպարներ՝ Ակիմի ծնողները՝ ինձան, որն առանձնանում է իր մի ժեսակ չոր բնավորությամբ, եւ լրագրող Օսկարը՝ անընդհան գրադված: Գրի շատ հասկածներում զայտի է Զարեհն ասեց ներևառություն:

զգալի է՝ Կարսա Տաշի սերպայությունը։
Մեր կաթինով՝ որուակի իմանակեն-
սագրական ազդակներ ունեցող այս վե-
տում զիսավոր կերպարը փորձում է
գտնել, իսկ որոշ հասվածներում թվում է՝
գտել է լոյսը՝ կյանքի իմաստը, փորձում է
հաշտեցնել Ասծուն ու Սատանային՝ այդ
զարմանալի հաշտեցունը հաշեի ծնունդ
դարձնելով, եզակի ծնունդ, որով էլ թե-
րեւ մեկնարաննենք գրի Վենագիրո՝ «Օ-

սար լոյս»: Լոյս, որը ծնվել է բարու Եւ չարի խաչառումից: Թերեւս սովորական մարդու գիտակցության մեջ օսար Են Ասծու Եւ Սատանայի հաշտեցման համարձակությունը, օսար Են ներկայացվող իրավիճակները, գերիրականի ու անիրականի դրսեւրումները, բայց Եւ այնուս, այս օսար լոյսի արտացոլման մեջ կա մի օսա կարեւոր ձեռքբերում, որը հեղինակի մնայուն ներկայությունն է արդի գրական ընթացի մեջ: